

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Nederland heeft een paar roerige politieke weken achter de rug.

Eerst valt week het kabinet, omdat Wilders de stekker eruit haalt. En dat ... terwijl we volgens Europese afspraken verplicht zijn om onze financiën op orde te brengen.

Dan koortsachtig overleg in de 2^e kamer om toch te zoeken naar een mogelijke kamermeerderheid om er samen uit te komen.

Met op de achtergrond de spannende vraag of partijen bereid zijn om over hun eigen schaduw heen te springen. Of ze hun eigen partij politieke belang opzij durven te zetten.

Met daarna als klap op de vuurpijl: 'we hebben het gered'. 5 Kamerfracties en het demissionaire kabinet die komen tot een pakket bezuinigingsmaatregelen waarmee we naar Brussel kunnen.

**

Ik haal dit aan, omdat ik tegelijkertijd bezig was met de woorden van de profeet Ezechiël.

De profeet die de scherpe vraag stelt: zijn de verantwoordelijke leiders ook werkelijk goede herders?

Een herder die als taak heeft om de schapen te hoeden en te weiden, zodat ze te eten en te drinken hebben.

Zo moet ieder – aan wie op de een of andere wijze het herderschap is toevertrouwd - goed zorgen voor diegenen die aan haar of zijn zorg zijn toevertrouwd.

Met het oog op wat er in de politiek speelde is het overigens nog niet zo gemakkelijk om dit te vertalen naar onze complexe politieke situatie.

Ik denk dat daar heel verschillend over wordt gedacht, ook binnen onze eigen kerkelijke gelederen.

Dit is dan ook niet de goede plek om daarover een oordeel uit te spreken. Mogelijk kunnen we daar straks tijdens de koffie nog eens met elkaar over praten.

*

De profeet richt zich tot de verantwoordelijke leiders van het joodse volk, de bestuurders en regenten.

Hij spreekt hen aan op hun verantwoordelijkheid.
 Zij zijn aangesteld tot Herders over Israël.
 Maar ... zijn zij ook goede herders?

Dan klinkt de felle aanklacht van de profeet in de naam van God:

- de schapen weiden jullie niet
- voor de zwakkeren zorgen jullie niet
- zieken – ze moet zichzelf maar zien te redden
- gewonden verbindt je niet
- afgedwaalden haal je niet terug
- verlorenen zoek je niet

Zonder hart voor het volk besturen zij het land.
 De herders van Israël weiden vooral zichzelf.
 Ze zijn uit op eigen voordeel.

*

Wij zouden zeggen: Zakkenvullers zijn het ...
 Mensen die zichzelf verrijken zich ten koste van het volk.
 Elke tijd schijnt ze te kennen.

Het lijkt wel of we de kritiek horen op bepaalde managers van grote bedrijven
 die exorbitante hoge bonussen opstrijken;
 zelfs als het met hun bedrijf niet goed gaat.

*

Jullie, zegt Ezechiël, die bekwaam zouden moeten zijn om het volk te besturen -
 verrijken je ten koste van hen.

Woedend is hij in naam van God over zoveel onrecht,
 over zoveel hartvochtigheid van degenen
 die juist als taak hebben voor het volk te zorgen

*

De profeet stelt dus een scherpe vraag:
 Zijn degenen die het herderschap vervullen
 ook werkelijk de herders die ze zouden moeten zijn?
 Zijn het goede of slechte herders?

Zij, de herders, de leiders, de sterken
 hebben als taak voor de zwakken te zorgen.

Hoe ligt dat nu: Staat de zorg voor de zwakkere hoog in ons vaandel?

*

Bovendien is elk mens herder op de plaats waar zij of hij verantwoordelijkheid heeft.

Herderschap speelt zich ook in het klein af.
In je gezin en familie, op je werk, op school, binnen de kerk, in de buurt.

Oftewel: binnen de maatschappij waar we deel van uitmaken.

Als het om herderschap gaat, blijft dat zeker niet beperkt tot de vraag hoe ministers of 2^e kamerleden het doen.

Dan vegen we ons eigen straatje te snel schoon.

Het is allereerst een vraag aan onszelf: Hoe ben jij herder?

Zijn wij dan ook goede herders?
Herders die zorg dragen voor de taak die ons is toevertrouwd?

Zijn wij goede herders:

- als sterken voor zwakken,
- als gezonden voor zieken,
- als gemeente voor elkaar

Hiertegenover staan de herders die geen zorg dragen?

... die geen hart hebben voor de schapen

... die vooral goed voor zichzelf zorgen.

Het verschil zit hierin: de goede herder geeft , de slechte herder neemt ...

Hoe zorg jij voor datgene wat aan jouw zorg is toevertrouwd?
Waarvoor gebruik jij de aan jou gegeven talenten en gaven?

**

De profeet ziet in zijn tijd het onrecht haarscherp.
Hij kan het niet langer aanzien

Daarom zegt hij in naam van God:
zelf zal ik als Herder naar mijn volk omzien en voor hen zorgen.

Als de gewone herders het laten afweten, zal God zelf de herder van Israël worden.

Bemoedigend moeten die woorden voor de mensen die het moeilijk hebben, geklonken hebben.

God zal hen niet loslaten ... ook al doen de leiders dat wel.

God zal naar hen omzien.

Troostvol moeten hen die woorden in de oren hebben geklonken.

Wat een schril contrast vormt de goede Herder in het Evangelie met de herders die slecht voor hun kudden zorgen.

Zijn volgelingen herkennen in Jezus de gestalte van Gods ontferming, van de Eeuwige die hart heeft voor de mensen.

De goede herder acht zelfs het behoud van de kudde belangrijker dan zijn eigen veiligheid.
Hij zet zijn leven voor hen op het spel.

In het Evangelie spreekt Johannes daarover.
Jezus zet zijn leven in voor de schapen.

Vele leiders draaien dat liever om:
die laten het liever aan anderen over hen te dienen in plaats van zelf dienstbaar te zijn.

*

Overigens moeten we wel even goed opletten.

Het beeld van de herder met zijn schaapskudde roept bij ons tegenwoordig een idyllisch beeld op: lieflijk, vriendelijk.

Vlakbij ligt de Posbank.
Daar is een mooie schaapskooi compleet met schapen en een herder.

Een mooie plek waar velen graag even rondlopen.

*

Máár ... het beeld dat Johannes ons voor ogen stelt is niet vriendelijk en idyllisch.
Er zijn dieven, rovers, wolven en huurlingen in het spel.

Die maken het bestaan van de herder en de kudde tot een gevaarlijk avontuur.

*

Temidden daarvan staat de Goede Herder.
Jezus is daarvan het beeld:

Hij vormt als het ware de deur tot de schaapskooi.

In die tijd was de schaapskooi vaak een plek in de open lucht.
De omheining werd veelal gevormd door op elkaar gestapelde rotsblokken.

Binnen de omheining zijn de schapen beschermd tegen indringers en wilde dieren.

's Morgens trekken de schapen er door de opening op uit;
's avonds komen ze door diezelfde poort in de omheining binnen.

Eigenlijk is er geen deur.

De deurwachter, die 's nachts de wacht houdt, of de herder
fungeren als deur.

'Ik ben de deur', zegt de evangelist doelend op Jezus.

Zo houdt Hij de wacht.

Zo is Hij een goede Herder die zich inzet voor de schapen.

Hij laat de schapen één voor één onder zijn ogen en handen doorgaan
om eventueel kwetsuren te ontdekken.

Wij leven midden in de wereld.

Vele herders dienen zich aan. Vele stemmen bekoren ons.

Het komt er dan wel op aan om een goed onderscheid te maken
tussen herders en herders:
wie vertegenwoordigt de stem van de Goede Herder?

Daarbij komt: wij zijn zelf gesteld tot herders aan wat aan onze zorg is toevertrouwd!
Hoe doen wij dat?
Nemen we onze verantwoordelijkheid?

De goede herder wordt ons dan ten voorbeeld gesteld:
De Goede Herder diende en liet zich niet dienen.
die deelde uit en nam niet.
die gaf zijn leven voor anderen.

Hierin klinkt de liefde en zorg van deze Goede Herder door.

Amen.